

İLK ÖĞRETİM 3.- 5. SINIF SEVİYESİ

İçerik

En Önemli Olanlar Nelerdir?	5
Buna Gerçekten Değer mi?.....	9
Benim Param Nerelere Harcanıyor?	13
Kumbara mı Banka Mevduat Hesabı mı?.....	17

En Önemli Olan Nedir?

Konu

İhtiyaç ve istekler arasındaki farkı anlayıp, bağış yapma yoluyla yardım etmeyi anlamak

DERS ALANI

Sosyal Bilgiler

KONU İLE İLGİLİ DİĞER DERSLER

Ekonomi, Vatandaşlık

DERSİN AMAÇLARI

Öğrenciler dersin sonunda şunları öğrenmiş olacaklardır;

- İstekler ve ihtiyaçlar arasındaki farkı algılamak.
- Yardım kuruluşlarına para yardımı yapma ve gönüllülük zihniyetini anlamak

Gerekli Olacak Süre

30 dakika

Gerekli Olan Malzemeler:

- Öğrenci Etkinliği 1 kağıdı — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Beyaz kağıt —her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Kurşun kalem — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Yazı tahtası ve tebeşir veya kalın kalem

GİRİŞ

Çocuklar para ile ilgili sağlıklı kavramlara sahip olmalı ve sorumlu bir şekilde parayı ele almalıdır. Bu etkinlik sayesinde öğrenciler ihtiyaç ve istek kavramlarını sorgulayacaklar ve bağış yoluyla vermenin kıymetini anlayacaklardır.

EĞİTİM STRATEJİSİ VE ÖĞRETİCİ ETKİNLİK

- Eğitmen ihtiyaç ve istek terimlerinin anlamını belirtir:
  - İhtiyaç: onsuz “yaşanamaz” şeyler
  - İstek: arzu ettiğiniz ama onsuz da yaşayabileceğiniz şeyler
- Eğitmen alışma kağıdının üstüne, her öğrencinin 5 adet en önemli ihtiyaçlarını sıralamasını ister.
- Her öğrenci için ihtiyaç kavramı farklı olacağından farklı cevaplar almanız doğaldır. Bu farklı değerler insanların kararlarında önemli bir etkiye sahiptir.
- Eğitmen öğrencilerden listeleri hakkında düşünmelerini ister. “İhtiyaçlar ve istekler doğru bölgelere mi yazılmıştır? Neden?”. Daha sonra eğitmen, öğrencilerin çalışma kağıdındaki boşluk alana açıklamalarını yazmalarını ister.
- Eğitmen bu aşamada öğrencilere bir arkadaşlarının kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olduğunda kendi isteklerinden hangilerinden vazgeebileceğlerini sorar. Cevaplarını alışma kağıdında belirtilen yere yazsınlar.
- Sınıf içerisinde cevapların paylaşılmasında rehberlik edilir.
- Bir bağış yapılabilecek ve bundan fayda sağlayabilecek kurum ve kuruluşlar hakkında bir beyin fırtınası başlatın. Örneğin: Kızılay, TEGV, KEDV, Darülaceze, ocuk Esirgeme Kurumu. Tahtaya cevapların bir listesini yazın.
- Öğrencilerin bu liste arasından hangi kurumlara bağış yapabileceklerini seçerek çalışma kağıdına not etmelerini isteyiniz.
- Eğitmen şu soruyu sorar: “Para bağışı dışında hangi yollarla yardım edilebilir?”. Cevapları tahtaya not ediniz. Örneğin: yemek dağıtmak, giysi bağışlamak, zaman ve emeğinizi vermek gibi. Öğrenciler düşünüp zamanlarını verebilecekleri bir yol seçip yazsınlar.
- Dersin bitiminde eğitmen ihtiyaç ve isteklerin tanımını tekrarlayıp bağış olgusunu anlatıp dersin kısa bir özetini yapar.

DEĞERLENDİRME

Her öğrenci ihtiyaç ve istekler arasındaki farkı belirten bir paragraf yazarlar ve başkalarına yardım etmenin üç ayrı yolunu belirtir.

ÖĞRENCİ ETKİNLİĞİ 1

İSİM: _____ TARİH _____

En Önemli Olanlar Nelerdir?

En Önemli 5 İhtiyaç	En Önemli 5 İstek
Yorumlar	Neden Vazgeçerdiniz ve Niye?
Para Bağışı	Yardım Etmenin yolları

BUNA GERÇEKTEN DEĞER Mİ?

Konu

Parayı doğru harcamak

DERS ALANI

Matematik

KONU İLE İLGİLİ DİĞER DERSLER

Sosyal Bilgiler, Ekonomi

DERSİN AMAÇLARI

Öğrenciler ders esnasında şunları yapma fırsatı bulacaklardır:

- Medya promosyon ve reklamlarını tartışmak (reklam panoları, gazeteler, televizyon, radyo, magazinler, otobüsler gibi). Nerelerde oldukları ve kimlere hitap ettikleri incelenir.
- Reklamları, kampanyaları ve promosyonları okuyup değerlendirebilmek.
- Belirli bir bütçe çerçevesinde fiyat kıyaslaması yaparak karşılaştırmalı alışveriş zihniyetini deneyimlemek.
- Akıllı bir tüketici olmayı öğrenmek.

Gerekli Olacak Süre

30-40 dakika

Gerekli Olan Malzemeler:

- Bir çok gazeteden büyük mağazalara ait reklam kampanyalarının duyuruları (Carrefour, Migros, Boyner, Akmerkez, MetroCity vs.Tansaş, Gima, Metro vs). Dersin yapıldığı mevsim göz önünde bulundurularak, farklı ürünler için araştırmalar yapın. Örneğin; okul araç ve gereçleri, piknik malzemeleri, sevgililer günü hediyeleri, bayram ve yılbaşı hediyeleri gibi.
- Makas —her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Kağıt ve kurşun kalem — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Hesap makinesi— her ikili öğrenci grubu için bir adet gerekecektir
- Öğrenci etkinliği 2

GİRİŞ

Öğrenciler reklamlardan etkilenir ve reklamların amaçları ve hedef kitleleri konusunda rehberlik edilmeye ihtiyaç duyarlar. Ancak bu yolla akıllı tüketici olabilirler. Bu etkinlik sayesinde reklamlara sorgulayıcı bir yaklaşım geliştirecek ve bir bütçe çerçevesinde alışveriş yapmayı deneyeceklerdir.

EĞİTİM STRATEJİSİ VE ÖĞRETİCİ ETKİNLİK

- Eğitimci şu soruyu sorar, “Reklamları nerelerde görürsünüz ve sizce kimlere hitap etmektedirler?” Cevapları tahtaya yazınız.
- Öğrencilerin bir alışveriş ardından hayal kırıklığı yaşadıkları ve satın aldıkları ürünün bekledikleri ürün olmadığını anladıkları tecrübelerini sınıfla paylaşmalarını sağlayın.

• Eğitmen “Size belirli bir bütçe ve sınırlı bir para verildiği zaman ve elinizde alınması gereken ürünlerin bir listesi olduğunda, bakalım bunu başarabilecek misiniz?” gibi bir uğraştırıcı görev verir. Eğitmen burada şu ip ucunu vermelidir. Marka olmayan sade ürünler diğer marka olan ürünlere nazaran çok daha düşük fiyatlıdır. Mesela düz sarı bir kalemle, üzeri desenli ve işlemeli bir kalem, veya bir futbol takımının kaleminin arasındaki fark gibi.

• Eğitmen gazetelerden kesilmiş reklam ve kampanyaları, kağıt ve kurşun kalemleri öğrencilere dağtırır. Öğrenciler bu reklamları ekonomik aliş veriş yapmak ve listede belirtilen ürünleri seçmek için kullanırlar. Öğrenciler ellerindeki kağıda tercihlerini ve fiyatlarını yazarlar, ve alişveriş tutarının toplamını hesaplayarak bütçe dahilinde kalıp kalmadıklarını hesaplarlar.

Ürün, Bütçe ve Liste Örneği:

Eylül ayında okula başlarken kırtasiye gereçleri almak için 30 YTL bütçeniz var.

1 klasör
1 paket dosya ayracı
1 paket delikli dosya sayfası
2 silgili kurşun kalem
1 siyah tükenmez kalem
1 kırmızı tükenmez kalem
1 yapıştırıcı
1 cetvel
1 keskin makas
1 kutu 16 renkli boya kalemi

• Eğitmen öğrencilerin yaptıkları alişverişi tartişmaları için zaman tanır. Kimler bütçe dahilinde kalabilmişlerdir? Bunu nasıl başarabilmişlerdir?

DEĞERLENDİRME

Öğrenciler bir ürün için bir reklam tasarlarlar. Bu reklam mantıklı, adil, ve tüketici haklarına saygılı olan bir reklam olup aynı zamanda tüketicide alma istediği uyandıracak kadar kandırıcı olmalıdır.

ÖĞRENCİ ETKİNLİĞİ 2

İSİM: _____ **Tarih** _____

Eylül ayında okul başlarken kırtasiye gereçleri almak için 30 YTL bütçeniz var

- 1 klasör
- 1 paket dosya ayracı
- 1 paket delikli dosya sayfası
- 2 silgili kurşun kalem
- 1 siyah tükenmez kalem
- 1 kırmızı tükenmez kalem
- 1 yapıştırıcı
- 1 cetvel
- 1 keskin makas
- 1 kutu 16 renkli boya kalemi

BENİM PARAM NERELERE HARCANIYOR?

Konu

Kazanılan ve harcanan paranın sorumluluğunu almak

DERS ALANI

Matematik

KONU İLE İLGİLİ DİĞER DERSLER

Ekonomi

DERSİN AMAÇLARI

Öğrenciler bu çalışmanın ardından şunları yapabiliyor olacaklar;

- Günlük, haftalık ve aylık giderlerin toplamalarını hesaplayabilmek
- Az miktarları sık sık harcıyor olmanın yarattığı birikimlerin farkına varmak
- Gelir ve giderlerin yazılı olarak tutulmasını incelemek

Gerekli Olacak Süre

30 dakika

Gerekli Olan Malzemeler:

- Hesap makinesi —her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Kağıt — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Kurşun kalem — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Yazı tahtası için kalın kalem veya tebeşir
- Tepegöz sunumu A
- Öğrenci etkinliği 3

GİRİŞ

Öğrencilere mali konularda sorumluluk almayı öğretmenin ilk adımı, paralarını nerelere harcadıklarını fark etmelerini sağlamaktır. Bu etkinlik sayesinde harcamalarının toplam etkisini inceleyebilecekler ve gelir ve giderlerini nasıl takip edebileceklerini kavrayacaklardır.

EĞİTİM STRATEJİSİ VE ÖĞRETİCİ ETKİNLİK

- Eğitimci sınıfa şu soruyu sorar, “ Bir haftada kaç para harcıyorsunuz?” “Bunu nereden biliyorsunuz?” Öğrencilerin verdikleri cevapları tahtaya not edin.
- Eğitimci bir sonraki soruyu yönlendirir, “Kaçınız okul kantininden bir şey satın alırsınız?”. Parmak kaldırmalarını isteyin. “Diyelim ki 5 gün boyunca atıştırmak için bir şeyler satın aldınız. Bu toplam kaç para eder?”
- Eğitimci biraz önce sorduğu sorunun cevabını bulmalarında yardımcı olması için her öğrenciye bir hesap makinesi dağıtır ve şu formülü hesaplatır.

Satın alınan ürünün maliyeti x 5 gün = Öğrenci başına haftalık toplam harcama

- Eğitimci giderlerin maliyeti ile ilgili sorular sormaya devam eder. Öğrenciler günlük, haftalık ve aylık olarak toplam gideri hesaplayacak şekilde hesap makinelerini kullanırlar. Örneğin; süt, otobüs bileti, şeker, okul gereçleri, yeni kıyafetler, CD'ler veya video oyunları ve oyuncaklar gibi.
- Eğitimci bir tablo kullanarak bu haftalık gelir ve giderlerin yazılı olarak tutulmasının bir yolunu gösterir

Tarih	Gelir	Gider
--------------	--------------	--------------

- Eğitimci, öğrencilerinden bir hafta boyunca evde bu tabloya gelir ve giderlerini not etmelerini ve haftaya sınıfa getirmelerini söyler. Yaptıkları seçimler ve miktarlar sınıfta tartışılır.

DEĞERLENDİRME

Tek bir ürün için öğrenciler haftalık veya aylık bir maliyet hesabı yapabilirler. Örneğin; Haftada iki kere gofret alırsanız, ayda kaç para harcamış olursunuz?

ÖĞRENCİ ETKİNLİĞİ 3

İSİM: _____ TARİH _____

Bu tabloya bir hafta boyunca gelir ve giderlerinizi yazınız. Evde bunu yaptıktan sonra haftaya seçimlerinizi ve toplam değerlerinizi kıyaslamak ve tartışmak üzere sınıfa getiriniz.

Tarih	Gelirler	Giderler

Kumbara mı Banka Mevduat Hesabı mı?

Konu

Bir bankada mevduat hesabı açmak ve para biriktirmek, bileşik faiz olgusunu anlamak, ve daha büyük bir şey için para biriktirmeyi hedeflemek.

DERS ALANI

Sosyal Bilgiler

KONU İLE İLGİLİ DİĞER DERSLER

Ekonomi

DERSİN AMAÇLARI

Öğrenciler şu fırsatı yakalayacaklardır:

- Bileşik faiz kazanma olgusunu anlamak
- Farklı para biriktirme yollarını tartışmak
- Şu anda ellerinde olan parayla alamayacakları kadar büyük olan bir şey için tasarruf yapmayı incelemek.

Gerekli Olacak olan süre:

40 - 45 dakika

Gerekli Olan Malzemeler:

- Hesap makinesi —her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Kağıt— her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Kurşun kalem — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Zarf — her öğrenci için bir adet gerekecektir
- Yazı tahtası kalın kalem veya tebeşir

GİRİŞ

Bir mevduat hesabı açılıp bankaya yatırılan paralar, faiz gelirinden dolayı evde kumbarada tutulan paraya göre daha fazla değer kazanır. Öğrenciler bu etkinlik sayesinde bir mevduat hesabı ile tasarruf yapmayı inceleyecekler. Bu birikim ile almak isteyip ellerindeki para yetersiz olduğu için alamadıkları bir şey için tasarruf yapabileceklerini öğrenecekler.

EĞİTİM STRATEJİSİ VE ÖĞRETİCİ ETKİNLİK

- Eğitimci sınıfa şu soruyu sorar, “Bunlardan hangisine sahip olmayı tercih edersiniz: 100 YTL mi, yoksa 30 gün boyunca her gün değer olarak iki katına katlanan 10 kuruş mu? Öğrencilerin cevaplarını tahtaya yazın.
- Eğitimci öğrencilerin ikili gruplarından her birine bir adet hesap makinesi dağıtır. Eğitimci öğrencilere 30 gün boyunca ikiye katlanan paranın sonunda kaç para olduğunu hesaplamayı gösterir (Öğrenci $10 \times 2 =$ tuşlarına basar sonrada yine $\times 2=$, yine $\times 2=$, vs. 30 kere bunu tekrarlar. Yüksek sesle her defasında 30 a kadar saymalarını söyleyin. 30 günün sonunda 5.4 milyon olduğuna çok şaşacaklardır.)
- Eğitimci bu aşamada bileşik faizlerin bu oranda yani % 200 gibi artmadığını bildirmelidir. Normal mevduat hesapları yaklaşık 3-5% oranında artmaktadır.

- Eğitmen burada bileşik faiz tablosunu sınıfa dağıtır. Tabloyu ve nasıl kullanacaklarını açıklar.

Bir yıl boyunca % 5 faiz oranıyla mevduat hesabındaki 100 YTL -
 $100 \text{ YTL} \times 1.05$ (Bir yıl için % 5 faizle bakılınca tablodan bulunan orandır) = 105 YTL

Beş yıl boyunca % 5 faiz oranıyla mevduat hesabındaki 100 TL -
 $100 \text{ YTL} \times 1.2763$ (Beş yıl için % 5 faiz ile bakılınca tablodan bulunan orandır) = 127.63 YTL

- Tabloya bakınız – faiz oranına ve kaç yıl bankada duracağına karar veriniz ve sonra da çarpma işleminde kullanacağınız oranı bulunuz.
- Eğitmen farklı faiz oranları ve zamanlar vererek öğrencilerin hesaplamalar yapmalarını sağlar.
- Eğitmen bankada açılan tasarruf hesaplarının nasıl evdeki kumbaraya göre daha hızlı olarak paralarının değerini artırdığını ve hedeflerine ulaştıracağını tartışmalarını ister.
- Eğitmen her öğrenciye bir adet zarf dağıtarak, üzerine satın almayı isteyip, paraları yetersiz olduğu için alamadıkları bir şeyin resmini çizmelerini ister. Öğrencilerin hedeflerine ulaşmaları için her hafta kaç para biriktirmeleri gerektiğini veya kaç hafta veya ayda istedikleri paraya ulaşabileceklerini hesaplamalarını ister. Öğrenciler uygun bir plan yaptıkları zaman bunu zarflarının üstüne yazıp evlerine götürebilirler.

DEĞERLENDİRME

Daha sonraki bir zamanda eğitmen öğrencilere bir başlangıç miktarı verip, bileşik faiz tablosunun yardımıyla ve bir hesap makinesi kullanarak faiz hesaplamaları yaptırıp, konuyu anlayıp anlamadıkları kontrol edebilir.

ÖĞRENCİ ETKİNLİĞİ 4

BİRLEŞİK FAİZ TABLOSU

Dönemler	1%	3%	5%	6%	8%
1	1.0100	1.0300	1.0500	1.0600	1.0800
2	1.0201	1.0609	1.1025	1.1236	1.1664
3	1.0303	1.0927	1.1576	1.1910	1.2597
4	1.0406	1.1255	1.2155	1.2625	1.3605
5	1.0510	1.1593	1.2763	1.3382	1.4693
6	1.0615	1.1941	1.3401	1.4185	1.5869
7	1.0721	1.2299	1.4071	1.5036	1.7138
8	1.0829	1.2668	1.4775	1.5938	1.8509
9	1.0937	1.3048	1.5513	1.6895	1.9990
10	1.1046	1.3439	1.6289	1.7908	2.1589
11	1.1157	1.3842	1.7103	1.8983	2.3316
12	1.1268	1.4258	1.7959	2.0122	2.5182
13	1.1381	1.4685	1.8857	2.1329	2.7196
14	1.1495	1.5126	1.9799	2.2609	2.9372
15	1.1610	1.5580	2.0789	2.3966	3.1722
16	1.1726	1.6047	2.1829	2.5404	3.4259
17	1.1843	1.6528	2.2920	2.6928	3.7000
18	1.1961	1.7024	2.4066	2.8543	3.9960
19	1.2081	1.7535	2.5270	3.0256	4.3157
20	1.2202	1.8061	2.6533	3.2071	4.6610